

Beretning ved Årsmødet for Dansk Svineproduktion tirsdag den 24. oktober 2006 ved formand for Dansk Svineproduktion, Gårdejer Lindhart Nielsen.

1. Indledning

Den danske svineproduktion står stærkt på mange områder.

Vores effektivitet i staldene overgås næppe af nogen andre. Det forsprings agter vi at holde. Vi kommer til at øge produktiviteten med mindst en halv gris pr. so. Hvert år vel at mærke!

Vi har mange dygtige, unge og dynamiske svineproducenter og driftsledere.

Vi har en gris, der er efterspurgt som smågris, slagtesvin og avlsdyr.

Vi har en velfungerende infrastruktur med professionelle firmaer, rådgivere og forskere, som gør det relativt nemt at være svineproducent.

I hvert fald kan vi i høj grad koncentrere os om det sjove og spændende arbejde, det er at drive en moderne svineproduktion.

Alligevel hænger der nogle tunge skyer ude i horisonten, som driver hen mod os. De gør livet vanskeligere. Især for den fremtidige slagtesvineproduktion.

Vi kan se, at vores slagteriselskaber endnu ikke er konkurrencedygtige i forhold til de tyske.

Vi kan se, at smågriseeksporten tordner frem.

Og som det sidste kommer nu en stram miljølovgivning, hvor reglen om afstand til enkelthuse kan blokere mulighederne for at bygge store effektive stalde til slagtesvin.

2. Stigende eksport af levende dyr

Langsomt, men sikkert bliver vi en nation af smågriseeksporterende landmænd.

I år kører 3,7 millioner smågrise ud af landet. Plus 700.000 slagtesvin og 160.000 søer. Samtidigt falder antallet af slagtinger.

Den enkelte landmand skal naturligvis vælge ud fra sin egen personlige og økonomiske situation. Og det er fuldt forståeligt, at mange etablerer eller øger soholdet frem for at bygge slagtesvinestalde.

Nationaløkonomisk er det imidlertid en katastrofe. Og samfundsaccepten bliver mindre, hvis vi ikke laver slagtesvin eller sender slagtesvinene til Tyskland.

Og set fra den enkelte svineproducents stol er det ærgerligt, at man ikke kan tage den fulde gevinst hjem. For der er penge i slagtesvin! Rimeligt nemme penge endda.

Men hermed ikke sagt, at pasning af slagtesvin er venstrehåndsarbejde. Med lidt mere professionalisme kunne vi endda opnå meget bedre resultater i de fleste slagtesvinestalde.

En forbedring på 0,2 foderenheder svarer til en halv milliard på bundlinjen – hvert år!

I Dansk Svineproduktion arbejder vi hårdt – fagligt og politisk – for at sikre muligheder og rammer for en fremtidig slagtesvineproduktion.

Vi mener, at vi allerede har et godt fundament. Kvalitet og pris på smågrisene er bare i orden, og det kan vi isoleret set godt være stolte af.

Forskellen mellem, hvad det koster at producere en smågris i Danmark og i Tyskland, er på få år steget fra 60 kr. til noget der ligner 80 - 90 kr.

I Tyskland er smågriseproduktionen derimod ikke helt oppe i gear, selvom vi nu ser en længe ventet strukturudvikling

De tyske slagterier og slagtesvineproducenter er optimister og forventer øgede slagtinger de kommende år. Så de kommer til at mangle smågrise mange år frem.

Når den tyske slagtesvineproducent samtidig er mere købestærk i kraft af en bedre notering, ja så kan det kun gå en vej med de danske smågrise.

Syd på!

3. Økonomi

Heldigvis har de seneste år ikke været helt skæve økonomisk set.

Driftsresultatet for heltids svinebrug forventes at blive omkring 390.000 kr. i 2006 mod 158.000 kr. i 2005. Vores gennemsnitlige løn har dermed været stigende de sidste tre år. Det må meget gerne fortsatte tre - fire år endnu, så vi får 7 rimelige år. Fede vil jeg ikke kalde dem. For størstedelen af bedrifterne rækker indtjeningen kun til vedligeholdelsesstrategi. Ikke en udvidelse.

Fremover kommer vi til se en ny regnskabspraksis. Statusværdien på besætningen tages med. Så i år betyder det at resultatet bliver yderligere 170.000 kr. bedre end sidste år. Desværre er det penge vi kan miste ligeså hurtigt, som vi har fået dem.

Gennemsnitstallene dækker - som sædvanligt - over meget, meget store spredninger! Den bedste fjerdedel af soholderne har et dækningsbidrag på 5.241 kr. pr. årso, og det er mere end dobbelt så meget som den dårligste fjerdedel. Tilsvarende havde de bedste slagtesvineproducenter et dækningsbidrag på 175 kr. mod 79 kr. blandt den dårligste fjerdedel.

Man skulle tro, at forskellene ville indsnævre sig efterhånden, som vi bliver mere og mere professionelle. Men sådan er det ikke. Og hatten af for dem, der giver de andre baghjul.

Sammenligning - eller Benchmarking som det hedder på godt jysk - er altid en god inspirationskilde. Som supplement til DB-check vil jeg godt reklamerer lidt for de to nye rådgivningsværktøjer.

'Driftsgrenanalysen', der opdeler mark og stald og giver mulighed for at sammenligne til samme type bedrifter som ens egen.

'Business Check Svin' sammenligner de enkelte bedrifter helt ned til bundlinjen.

Man får blik for ens stærke og svage sider og det kan være med til at give én et tiltrængt spark bag i.

4. Udvikling i produktivitet og konkurrenceevne

En af de helt store fornøjelser ved at være formand for Dansk Svineproduktion er at følge udviklingen i produktiviteten.

Det går forrygende, når vi sammenligner os med udlandet.

Ser vi tyve år tilbage har fremgangen i produktionsresultaterne sikret os 95 kr. pr gris.

Men hvor fremgangen fra '85 - '95 fordelte sig ligeligt på sohold og slagtesvin, har fremgangen de sidste 10 år især været på so-siden.

Vores store styrke er som sagt smågriseproduktionen. Dejligt med ekstra grise, der kan betale de stigende faste omkostninger.

Vi kan se, at landene ligger meget forskelligt med hensyn til antal levende fødte grise.

Hvis vi bruger et billede fra rumfarten, må vi sige, at opsendelsen af raketten lykkedes. Nu er vi ved at styre ind på den kurs, der hedder 'Flere grise til slagting'. Altså, vi skal holde flere i live. Når det er nået, har vi - om ikke landet på månen - så taget et afgørende skridt væk fra konkurrenterne.

De seneste tal fra 2005 viser, at vi ligger godt. Trods det høje omkostningsniveau i Danmark er det vores ambition og hovedmål at overhale Spanien i løbet af nogle få år. I øjeblikket er der 15 øre pr. kg i Spaniens favør. Men vi haler ind hvert år.

Vi ligger i et felt af lande, hvor produktionsomkostningerne er stort set identiske. Dagsformen er derfor afgørende for den aktuelle placering.

Det tror jeg dog ikke den er, når de andre er nået lige så 'langt' som os med hensyn til at gennemføre EU's bestemmelser om ophør af vækstfremmere, løsgående søer, rode- og beskæftigelsesmateriale mv.

Jeg har en klar forventning om, at vore dygtige politikere og myndigheder i fremtiden vil bruge noget af deres store energi på at rette op på svineproduktionen i resten af EU - ikke kun i Danmark.

Faktisk behøver vi ikke ret meget mere 'hjælp' - her til lands.

5. Slagtevægten skal op

Slagtevægten er et punkt, hvor vi danskere ikke ligger i top. Figuren taler sit tydelige sprog. Forskellen mellem DK og Tyskland er over 10 kg. Der giver tyskerne en fordel – alt andet lige – på 15-20 øre i primærproduktionen pr. kg kød. Og betydelige fordele i slagteomkostninger. Jeg håber, at vore salgfolk er i stand til at hente på karusellen, hvad vi taber på gyngerne.

Slagtevægten har de sidste 10-15 år været konstant stigende med ca. et halvt kg pr. år. Og de sidste tre-fire år har slagteriselskaberne sat ekstra turbo på, så stigningen er over ét kg om året.

Det er flot, men vi ser gerne, at slagtevægten stiger endnu hurtigere de kommende år.

I Dansk Svineproduktion følger vi udviklingen nøje. Tungere svin giver lavere kødprocent. Og hvis slagterierne på den baggrund hæver betalingen, ja, så er vi parate til at ændre på avlsmålet for kødprocenten.

For alle avlsmål ser vi 5-10 år frem, når vi vurderer den økonomiske værdi. Måske skal vi også lave justeringer i det faglige arbejde og fokusere mere på mulighederne for restriktiv tørfodring og på indretning af staldsystemerne.

6. Arbejdskraft

Af regeringens nye rapport om 'Bæredygtig og miljørigtig husdyrproduktion' fremgår det, at miljøvenlig produktion er en dansk styrkeposition.

I 2003 stod landbrug, forarbejdning af fødevarer og de tilknyttede sektorer for 20 procent af den samlede eksportværdi. Målt på antal ansatte beskæftiger vores sektor ca. 16 procent af arbejdsstyrken.

Dertil kommer, at vi er med til at fastholde den regionale beskæftigelse og udvikling i landdistrikter og udkantsområder.

Vi skal tydeligt signalere, at vi hører til i det 3. årtusinde, og vi skal tydeligt signalere, at vi har spændene arbejdspladser og karrieremuligheder for dygtige unge mennesker.

Vi skal naturligvis også være forberedt på, kampen om arbejdskraft i det hele taget. Heldigvis er der mange eksempler på, at folk gerne vil arbejde i vor branche, og vi skal melde klart ud, at der er tale om gode, stabile arbejdspladser med fremtid i. Arbejdspladser, der er mere end konkurrencedygtige i forhold til de job, man kan få i byerne.

Endelig skal vi tage højde for den stigende andel af medarbejdere fra udlandet. Vi skal tage godt imod dem og lære dem ordentligt op.

7. Byggepriser +30 pct.

Fodersituationen er rimeligt stabil, og foderpriserne er nogenlunde ens i Europa.

Det kan næppe siges om byggepriserne. De er meget høje i Danmark og vi har meldinger om stigninger på 30 pct. det seneste år.

Byggeriet er overophedet. Ikke så meget på grund af landbrugsbyggeri, men på grund af den generelle højkonjunktur.

Vi må forvente, at byggepriserne hurtigt normaliseres. Ellers får det katastrofale følger.

Behovet for byggeri er stort de kommende år.

Selvom 70 pct. af søerne i dag går løse i drægtighedsstaldene, skal der fortsat renoveres og udvides. Skal vi være konkurrencedygtige om 10 – 20 år, er det nødvendigt at bygge om, bygge til og bygge nyt.

'At bygge er at leve' ville H.C. Andersen have sagt, hvis han var svineproducent i dag.

8. Strukturudvikling

I dag er vi ca. 8.000 svineproducenter, og vi bliver hurtigt færre.

I lang tid har vi regnet med en halvering af svinebrugene hvert 10. år. Den holder ikke længere. Strukturudviklingen løber endnu stærkere, ikke mindst for de integrerede produktioner.

Heldigvis ser vi dygtige unge landmænd, der kaster sig ud i store og spændende projekter. Vi ser også mange eksempler på landmænd i min generation som 'nonstop' udvikler bedriften.

Godt er for samfundet, og godt for de landmænd, der stopper. Tvangsauktioner er heldigvis et historisk fænomen.

Adskillige analyser og regnskaber har vist, at integreret produktion giver den bedste totaløkonomi.

Tidligere var integreret produktion fremherskende, og selv om halvdelen af søerne stadig står i integrerede besætninger, produceres kun en tredjedel af alle slagtesvin samme sted.

Resten fedes i specialiseret produktion i Danmark og Tyskland

Vi kan da også konstatere, at aldrig er så mange smågrise blevet transporteret. Det betyder, at hvert år flyttes over 14 mio. smågrise inden-lands, og dertil kommer den hastigt voksende eksport på mindst 3,7 mio. smågrise.

Men der er jo mange gode begrundelser for at starte med sohold og så eventuelt etablere slagtesvin på en anden ejendom senere.

Investeringen i produktionsanlæg er lidt mindre pr. slagtesvin end pr. smågris. Alle øvrige krav omkring produktion af slagtesvin er imidlertid dobbelt op.

9. Landbrugsloven

Selvom blækket knap nok er tørt på den sidste landbrugslov, kan jeg kun støtte Fødevareministeren i, at der er brug for at se på loven med friske øjne.

Det er fint med de nye regler:

- Ejerkravet til jord er væsentligt reduceret. Man skal nu eje ca. 30 pct. uanset størrelsen op til en grænse på 750 DE.
- Jordarealet for alle ejendomme i bedriften tæller nu fuldt med, og det giver mulighed for at udvide, hvor det er mest hensigtsmæssigt og ikke, hvor der er mest jord.
- Ægtefællen kan have en selvstændig bedrift.

Endnu vigtigere er det, at loftet over besætninger og bedrifter er sat i spil.

Loftet på 500 DE pr. lokalitet savner enhver form for begrundelse. Her har vi fuld støtte fra kvægbruget, som også hurtigt slår hovedet imod loftet på 500 DE.

Der er ingen større risiko for udbrud af ondartede sygdomme ved at have dyrene samlet på færre og større enheder. Miljømæssigt kan det kun være lugtgenerne der bekymrer, og den nye miljølovgivning sætter jo hårdt ind her.

Med hensyn til størrelse af bedrifterne skal det vurderes, hvad de ekstra krav til dyrevelfærd mv. skal være for at komme op på 950 DE uden fuldt ejerkrav. Men hvorfor egentlig stoppe her.

Om ti år er besætninger med 1000 til 2000 søer dagligdag. Hvor ville det være dejligt, hvis smågrisene blot skulle ud på en kort køretur til nogle effektive og miljørigtige slagtesvinestalde. Vi kunne også kalde det for profit- og vækstcentre i landområder.

Hr. fødevareminister, hr. forbrugs- og familieminister og fru miljøminister!

Der er ingen grund til at tøve! Vi har hårdt brug for en lovgivning, der er 5 år forud, og ikke 5 år bagefter strukturudviklingen.

10. Den nye Miljølovgivning

Fra 1. januar 2007 samles hele miljøreguleringen i én lov. Vi venter spændt på den endelige version.

Den nye miljøregulering vil gælde alle udvidelser eller etableringer af husdyrbrug over 75 DE.

Det er godt, at vi landmænd fremover kun skal indhente én godkendelse hos én myndighed.

Og frem for alt forventer vi en hurtig og relativt ensartet sagsbehandling i de nye kommuner. Vi har en forventning om, at de nye miljøenheder hurtigt finder sine ben og får nedbragt sagsbehandlingstiden.

Men trods gode elementer i udkastet til den nye miljølovgivning, så skal I ikke være i tvivl.

Vi kunne sagtens have skrevet den bedre selv!

11. Lugtregulering - afstandsgrenser

For det første er der lugtreguleringen. De nye grænser kan få katastrofale følger. Ikke mindst for slagtesvineproduktionen.

For en svinestald med drænet gulv på 500 DE fordobles afstandskravet til enkelt-huse fra 205 til 440 meter.

Altså mere end en fordobling i forhold til den nuværende FMK-vejledning! Og det uden kendskab til en eneste klage over lugt fra staldanlæg, som opfylder FMK- vejledningen. Et overdrevent hensyn til ganske få mennesker, som åbenbart knap nok selv ser et problem.

De forslåede nye afstandskrav betyder, at kun 94 besætninger i Sønderjyllands Amt og 88 i Vejle Amt kan udvide til 500 dyreenheder. Det er kun på grund af lugtkrav. Hertil kommer så eventuelle krav om nulløsninger for ammoniak . Og det er jo langt fra sikkert, at det netop er de landmænd, der ønsker at udvide. Eller de har den nødvendige jord.

Og en tredjedel af besætningerne kan slet ikke udvides med deres nuværende placeringer.

De, der ønsker at udvide eller etablere sig tættere på naboer end de nye afstandskrav tillader, skal investere i lugtreducerende teknologi, som altså ikke eksisterer!

Vi må som minimum have en overgangsordning, hvor kravet for enkeltboliger først skærpes, når forskning og udvikling har skabt teknologier med stabil effekt til overkommelige priser.

12. Ammoniakregulering

Ammoniakbelastningen falder hele tiden. Så det er svært at se begrundelsen for en generel regulering baseret på "bedste staldsystem" plus yderligere mindst 25 procent reduktion.

Miljøgevinsten bliver kun et halvt kg mindre kvælstof pr. ha. Måske mindre!

Til sammenligning forventer man i 2020 et totalt nedfald på 10 kg kvælstof pr. ha. Så vil hovedparten af den kvælstoffølsomme natur under alle omstændigheder være sikret.

Kun højmoser med videre med tålegrænser på 5-10 kg kvælstof pr. ha vil til den tid være i farezonen.

Men her vil målrettet regulering i bufferzoner betyde investering i miljøteknologi eller, at husdyrholdet gradvist flyttes ud i takt med nedslidning af produktionsapparatet.

Det kan godt være, at en del politikere tror, at bare landmænd anvender de mest avancerede miljøteknologier, så alle problemer løst, og at vi samtidig får en stærk eksportsektor.

Det er det, jeg kalder 'Connieeffekten' !

Sådan er virkeligheden ikke.

Miljøeffekten opnås først og fremmest ved fodertruget..

I 2015 vil udskillelsen af kvælstof pr. kg kød være halveret sammenlignet med 1985, og svinesektoren når målene for fosfor i Vandmiljøplan III tidligere end forudset i planen.

Det opnås med basale, biologiske teknikker. Sammensætning og mængden af foder. Kombineret med avlsarbejde og optimal indretning af stalde giver det miljøforbedringer, der batter.

13. Fuld brugsret for anlæggene

I forbindelse med de nye miljøgodkendelser har vi sagt, at et anlæg skal godkendes en gang for alle.

Vi skal ikke have miljøgodkendelser, hvor man konstant skal holde øje med antal dyr, vægtgrænser, antal stipladser og antal dyreenheder.

Når stalden er godkendt i forhold til lugt og ammoniak har det ingen betydning for miljøet, hvor mange dyr, der produceres. Når blot der er styr på næringstofproduktion og udbringning af gyllen.

Og det klarer vi med gødningsregnskabet.

14. Gylleudbringning

De nye miljøgodkendelser vil også indeholde opstramninger med hensyn til kvælstof og fosfor fra gyllen. Værst er situationen på jorde med stor udvaskning til særligt kvælstofsårbare Natura 2000 områder. Her lægger politikerne op til en halvering af DE med mindre man øger brugen af efterafgrøder betydeligt.

Det er en urimelig jagt på marginaler. Udbringning af 140 kg kvælstof pr. ha giver en merudvaskning på 6 kg kvælstof ud af rodzonen. Altså kun en merudvaskning på 10 procent sammenlignet med brug, der alene anvender handelsgødning.

15. Stop for miljøjagten

Nu må jagten på husdyrproduktionen – med svineproduktionen i spidsen –

ganske enkelt stoppe.

Med de udnyttelsesprocenter, vi har på gyllen, og vores store miljøindsats i dansk svineproduktion, er der ganske enkelt ingen belæg for at fortsætte med særreguleringer.

Måske er det endnu ikke trængt helt ind på Christiansborg, men problemet er ikke, at der bliver lavet for mange grise i Danmark.

Tværtimod bliver slagtesvineproduktionen mindre og mindre.

Alligevel ser mange politikere og embedsmænd hellere vores hæl end vores tå.

Det er det reelle problem, og ikke et rimeligt erhvervsklima!

16. Nye regler og myndighedskontakt

Vi kæmper også hårdt for at holde bureaukratiet fra døren.

Nu skulle det ikke undre mig, om der sidder et par stykker nede i salen og tænker 'Har man hørt en loppe gø !'.

For fakta er jo, at papirvældet aldrig har været større. Og retssikkerheden er sat på en hård prøve.

Vi skal leve med:

- Krydsoverensstemmelse,
- Politianmeldelser for skuldersår,
- Indberetningspligt for dit og dat,
- Egenkontrolprogrammer for foderhygiejne og dyrevelfærd,
- 5 pct. kontrol,
- Medicinkurser
- - og meget meget mere.

Vi forsøger at samarbejde, men desværre har vi en meget lang liste over emner, hvor myndigheder og politikere i Danmark og EU er uden for pædagogisk rækkevidde. Vi taler for døve ører, når vi siger, man kun skal lovgive om og kontrollere det, der har reel betydning.

Hvis noget flytter dyrevelfærden, miljøet eller fødevarer sikkerheden i den rigtige retning, så er vi med!

Er der fornuft i registreringer og kontrolordninger, så er vi også med!

Men vi er ikke med, når vi bliver gjort til syndebukke uden grund.

EU-Kommissionen siger, at reglerne om krydsoverensstemmelse skal være klare, tydelige og målbare, så hvordan kan danske myndigheder foreslå sådanne elastik-regler.

Er det rimeligt at trække i hektarstøtten, hvis der ikke er rene håndklæder i baderummet?

Eller skære i støtten for at bruge levertran til søerne uden HACCP-registrering?

Og hvordan afgør man præcist, om der er tilstrækkeligt rodemateriale, og om søernes foder fylder nok i vommen?

Den slags kan da kun være for at afvikle landbrugsstøtten stille og roligt.

Jeg siger ikke, vi er fejlfri. Og jeg må også erkende, at der går et år eller to, inden vi alle sammen har fået indrettet os på ny lovgivning. F.eks sygestier og rodemateriale.

Men vi gør det !

Og jeg synes, vi har set lidt for mange eksempler på, at myndighederne har været for hurtige på aftrækkeren. Når først landmanden bed fra sig, har vi set den ene sag efter den anden smuldre.

Marianne Fisher Boel lover regelforenklning. Regeringen lover regelforenklning. Og så er virkeligheden er en helt helt anden. !!

Lovgivning, bureaukrati og kontrolanteri burde være en parentes i dansk svineproduktion. Men det fylder alt for meget i vores dagligdag og giver store skår i glæden ved at være landmand.

17. Transportregler

Et af de steder hvor lovgivningen er håbløs er transportområdet. Pladskravene er øget betydeligt uden saglig begrundelse. Det forbedrer ikke dyrevelfærd.

Derimod er håndtering af den enkelte transport afgørende. Politiets kontrol af de danske husdyrtransporter viser, at der stadig er et stykke vej tilbage, før vi med sindro kan sige det er helt på plads.

Heldigvis går det stadig fremad med bedre og bedre vogne samt dygtige og professionelle vognmænd og chauffører.

Rent faktisk vurderer Rigspolitiets eksperter, at der er sket en væsentlig forbedring af vogne til svinetransporter gennem de seneste år.

18. Ny hovedaftale for Dansk Svineproduktion

I løbet af sommeren har vore tre basisorganisationer Dansk Landbrug, Danske Slagterier og Landsforeningen af Danske Svineproducenter givet samarbejdsaftalen omkring Dansk Svineproduktion et hovedeftersyn.

Eftersynet viste jo heldigvis, at der er tale om en bæredygtig konstruktion.

Ikke et rustent lig, der fik pladerne klippet.

Det er rart at få bekræftet, at der fortsat er fuld opbakning til, hvordan det faglige arbejde skal håndteres og organiseres.

Da vi nu kan forvente ro omkring Dansk Svineproduktion en del år frem i tiden, vil jeg benytte lejligheden til at gennemgå hovedprincipperne:

- Dansk Svineproduktion har ansvar for udførelsen af landsdækkende forsknings- og udviklingsopgaver inden for den primære svineproduktion
- Vi skal formidle den indsamlede viden direkte til svineproducenter og rådgivere
- Vi henvender os til offentligheden, svineproducenter og de lokale rådgivere under eget navn og selvstændig profil.
- Derimod må vi kun yde agronomiel rådgivning efter aftale med de lokale rådgivere. På den veterinære rådgivning er der ingen begrænsninger.
- Basisorganisationerne forpligter sig til ikke at iværksætte aktiviteter, de har uddelegeret til Dansk Svineproduktion.

Aftalen fik også nogle justeringer:

1. Veterinærafdelingen med ansvar for den levende gris, har nu igen fuld reference – både fagligt og administrativt - til Dansk Svineproduktion.
2. Direktører i basisorganisationerne indgår ikke som tilforordnede i DSP-bestyrelsen, men inviteres, når det er relevant.
3. Budgettet indstilles sammen med Danske Slagterier til Svineafgiftsfonden.

19. Budget

I Dansk Svineproduktion har vi et årligt budget på ca. 95 mio. kr.

Altså under fire kroner pr. gris! Penge, der er givet godt ud. I ville jo nok også synes, det var mærkeligt, hvis jeg stod her og sagde noget andet.

Men jeg mener det faktisk !

Det udviklingsarbejde vi laver i regi af Dansk Svineproduktion er helt afgørende for vores fremtid.

Her vil jeg kort gennemgå vore hovedindsatsområder og de prioriteringer, vi gør.

20. En øget samfundsaccept

Vi lægger stor vægt på arbejdet for øget samfundsaccept. Gennem vores arbejde med miljø og dyrevelfærd.

Aktiviteterne på miljøområdet øges fortsat. I særdeleshed med henblik på at finde fodringsmæssige og staldtekniske metoder til reduktion af lugt og ammoniakfordampning.

Inden for dyrevelfærd er målet for de aktuelle projekter at forbedre søernes holdbarhed, reduktion af halebid og udvikling af farestier til løsgående og diegivende søer.

Vi fortsætter Dyrevelfærdskampagnen med fokus på færre døde pattegrise. Og i et 'næsten frivilligt' samarbejde med myndighederne laver vi nu et egenkontrolprogram for dyrevelfærd.

Vi bruger også meget energi på kontakt til politikere, interesseorganisationer, og pressen. Budskabet om den moderne bæredygtige svineproduktion skal gentages igen og igen.

21. Ny viden til effektiv produktion

Arbejdet med avl, reproduktion, tilvækst og foderudnyttelse er markant det største indsatsområde i primærproduktionen og helt afgørende for vores konkurrenceevne.

Produktionsresultaterne i slagtesvineproduktionen er som sagt ikke helt tilfredsstillende. Som noget nyt skal en række demonstrationsprojekter vise slagtesvineproducenterne, hvor man først bør sætte ind. Vi skal have viden ud i stalden - ikke i banken.

På staldområdet vil vi fortsat arbejde med at udvikle produktions sikre systemer, der samtidig tilgodeser dyrevelfærd. De opgaver, der skal løses ligger især inden for arbejdsrationalisering og IT fx dataopsamling og vaskeroboter samt mindre svineri i stierne.

Inden for Sundheds- og immunitetsstyring går vi efter en generel forbedring af sundhedsniveauet. Vi skal også have en effektiv håndtering og hensigtsmæssig medicinering af de vigtigste sygdomme. For at opnå reduceret dødelighed og resistens mod svinesygdomme bruger vi betydelige ressourcer på arbejdet med at udnytte genteknologien i avlsarbejdet.

Sundhedskontrollen fuldt brugerbetalt. Den er garant for sundheden i avlssystemet, og laboratoriedriften sikrer god service til dyrlæger og svineproducenter og konkurrence på området.

Vi bruger også betydelige ressourcer på information, og det vi kalder producentservice.

Med moderne webteknologi kan vi nemt og billigt stille samtlige faglige informationer til rådighed.

Vi laver sammenligninger omkring konkurrenceevnen, vi laver miljøtekniske redegørelser, vi udvikler rådgivningsværktøjer sammen med svineproduktionsudvalgene osv.

22. Markedsadgang

Det tredje hovedindsatsområde – markedsadgang - er relativt lille.

I primærproduktionen har vi ingen problemer med **kødkvalitet**, fødevarerikkerhed eller antibiotikarester.

Eksempelvis skal den fortsatte kamp for at reducere Salmonella føres på virksomhederne. Det er helt ubegrundet at gøre yderligere i primærproduktionen.

Derfor har vi også kun ganske få projekter som: Avl mod ornelugt, Rationel økologisk svineproduktion og arbejdet med specialproduktioner, som UK-grisen.

Står slagteriselskaberne med konkrete ønsker eller problemer kan jeg love, vi vil være yderst lydhøre.

I foråret så vi endnu et udbrud af svinepest i Tyskland. Fugleinfluenzaen kom til landet, og vore kollegaer i fjerkræsektoren har en yderst anstrengt økonomi.

I Dansk Svineproduktion ofrer vi løbende ressourcer på at overvåge Aujeszky og svinepest. Og vi har stor tillid til, at vore veterinære myndigheder er professionelle og effektive, hvis det skulle komme til et udbrud i Danmark. Hvad forhåbentlig aldrig sker!

Et udbrud i en eventuel vildsvinebestand vil forlænge bekæmpelsesperioden betydeligt, og fra Dansk Svineproduktion har vi kun et synspunkt. Vildsvin hører ikke hjemme i Danmark. Det er vores natur og landbrug ikke egnet til.

23. Genafgifter på omsætning af avlsdyr og sæd

Som noget nyt ændrer vi finansieringsgrundlaget for Dansk Svineproduktion. Den 1. oktober indførte vi afgifter på omsætning af avlsdyr og sæd som vist på planchen. Beløbet svarer til 50 øre pr. gris

Tanken er, at brugere af DanAvl-gener skal betale en royalty for brug af DanAvl-konceptet.

Det er en stor fordel at afgiften også kan opkræves på de avlsdyr og den sæd, der går til eksport. På den måde sikrer vi, at både danske og udenlandske svineproducenter bidrager til DSPs udviklingsarbejde.

Opkrævningen vil ske ved salg til slutbrugeren. I praksis sker det ved, at omsætterne af DanAvl-gener, dvs. avlerne, opformeringssejerne, KS-stationerne og de **godkendte omsættere** pålægges pligt til at opkræve og indbetale genafgifterne til DSP.

Genafgifterne er ikke et udtryk for en budgetudvidelse. Den erstatter kun produktionsafgifter og kontingentmidler. Fremover bidrager andelsslagterierne ikke til vore budget.

Genafgifter opkræves ved siden af avlsafgifterne, der fortsat skal dække avlernes meromkostninger ved avlsarbejdet. Som udgangspunkt er det planen at justere beløbene en gang årligt i forbindelse med de øvrige prisfastsættelser i avlssystemet.

Vi vil fastsætte afgifterne på sæd og avlsdyr, så der ikke sker en skævvridning af omsætningsmønsteret.

Et beløb omkring 10 – 15 mio. kr. er realistisk og vil næppe vil have betydning for omsætningen.

24. SEA-midler

En anden ny finansieringskilde er salg af avlsmateriale til udlandet. Det går rigtig godt og af overskuddet i vores fælles selskab SEA anvendes 9.5 mio. kroner til vores avlsprojekter i DSP og til reduktion af brugerbetalingen fra avlere og opformering til DSPs avlsafdeling.

Så det kommer alle svineproducenter til gode.

25. Året, der gik, bød også på:

Uden at have tid til at kommentere meget på de enkelte sager – vil jeg nævne at året også bød på følgende:

Landsudvalget for Svin skiftede navn til Dansk Svineproduktion. Det er mere nutidigt.

PRRS – retssagerne fandt langt om længe en afslutning, da der blev indgået forlig.

Den nye medicinbekendtgørelse gav nogle længe ventede lettelser. Dyr lægerne skal ikke spilde tid på at skrive på flaskerne og fremover kan vi bruge den samme flaske til flere forskellige dyregrupper.

Liberaliseringen af omsætningen på veterinærmedicin vil give større konkurrence.

Vores konkurrent på avlsvrområdet – PIC - stoppede aktiviteterne i Danmark

Der er opstået alternativer til DC og Tican. Det bliver spændende at se, hvordan de nye slagterier klarer sig.

Landdistrikmidlerne tilbageføres bl.a. til forskning i miljø og dyrevelfærd. Det nød vi også godt af i Dansk Svineproduktion

Børstingudvalgets anbefaling om at samle fødevarerforskningen blev ikke fulgt.

De første klonede grise blev født i Danmark.

Svineproduktionen trak for en gang skyld ikke de helt store overskrifter i pressen. Desværre flyttede de ikke ret langt væk. Stort set én tv-udsendelse flyttede al fokus fra landbruget til fødevarerne og hygiejnen omkring dem.

Det blev også året, hvor et svinebrug snuppede førstepladsen, som den mest besøgte gård ved Åbent Landbrug.

26. Åbent Landbrug og image

Billederne her er fra Brønshøjgård. Der var 2.220 besøgende.

Der blev fortæret 540 ribbens-sandwich, 700 stykker kage og 800 kopper kaffe, tusind sodavand og 100 øl. Alt udsolgt.

En dame valgte at holde sin fødselsdag på gården og Åbent Landbrug sponsorerede naturligvis en lagkage til hende og hendes gæster.

Det kan vist ikke kun være naboer, der var på besøg.

Flot, flot gået !

Åbent Landbrug aktiviteterne får årligt 6,5 mio. Kr.

Jeg synes, vi kan være stolte af denne aktivitet og ikke mindst, at svineproduktionen er kommet så godt med i arbejdet. Efter min mening, er det helt afgørende i kampen for samfundsaccept og et bedre image.

De bedste ambassadører for et spændende og moderne forretningslandbrug er nu en gang - os selv. Og de der har besøgt os !

27. Afslutning

Drømmen om den store gevinst og det store eventyr får mange svineproducenter til at spekulere på Østeuropa og Rusland som investeringsmuligheder.

Men nogen større udvandring tror jeg nu ikke vi kommer til at se.

Det er en kæmpe udfordring at etablere sig - på det, jeg vil kalde **bar** mark - i Rusland, Canada eller Brasilien.

Der er mange fordele ved at være svineproducent i Danmark. Vi har et dejligt land med korte afstande og frem for alt, har vi en kompetenceklynge omkring svineproduktionen, som ikke overgås andre steder.

Det giver nogle unikke fordele.

Det kan godt være, at vi bøvlrer med miljøgodkendelser og træge myndigheder, men det gør man altså også andre steder - skulle jeg hilse og sige.

Vi skal huske at sætte pris på de goder, vi trods alt har i Danmark. Og jeg er sikker på, at vi nok skal klare os i den fremtidige konkurrence.

Man kan tjene gode penge som soholder og som slagtesvineproducent.

Om lidt skal vi kære årets slagtesvineproducent, og det burde nok kunne give lidt inspiration.

Afslutningsvis vil jeg sige tak til alle jer i salen - svineproducenter, medhjælpere, firmafolk, rådgivere og myndighedsrepræsentanter.

Tak, fordi I bakker op om årsmøde og kongres.

Først og fremmest vil jeg dog sige tak for den opbakning, vi møder til udviklingsarbejdet i Dansk Svineproduktion